

účtů ze dne 2. března, 23. dubna a 26. května 1925, v úhrnné ceně zboží 2.796 Kč 30 h, které byly splatny za 45 dní od následujícího 15. nebo posledního dne (ultimo) měsíce po vydání faktury a žalující firma musela rozsudek ze dne 26. října 1925 ve zbytkové částce 1.796 Kč 30 h dobývatí exekučně a teprve dne 14. prosince 1925 zaplatil žalovaný tento zbytek zmíněných již tří účtů, z nichž poslední byl podle smlouvy splatný již 15. července 1925. Žalující firma byla za tohoto stavu oprávněna již podle smlouvy, by zadržela další zásilky zboží až do zaplacení předcházejících faktur, když žalovaný octl se v prodlení s placením dřívějších účtů, a nesejde na tom, že žalující firma použila též zadržovacího práva podle druhého odstavce §u 1052 obč. zák., když při vymáhání splatných faktur sporem a exekucí seznała, že se majetkové poměry žalovaného zhoršily tak podstatně, že nemůže ani menší účty včas vyrovnati a že tím jest ohroženo i zaplacení jejích dalších účtů (§ 1052 druhá věta obč. zák.). Žalovaný ve sporu ani nenamítal, že již v době ujednání smlouvy byl ve špatných hospodářských poměrech a že žalující firmě musily býti známy. Dovolání mylně doličuje, že žalobkyně měla žalovanému zaslati zadržené zboží, jakmile 14. prosince 1925 zaplatil exekučně dobývaný zbytek starého dluhu a že žalující firma nemůže na něm požadovati zaplacení, když sama smluvnímu závazku nedostála. V době placení, dne 14. prosince 1925 byly již zase splatny pozdější faktury ze dne 23. září, 1. října a 6. října 1925, znějící celkem na 2.445 Kč 91 h, jež platem tímto uhrazeny nebyly. Žalobkyně tím, že trvala na plnění smlouvy žalovaným, žádajíc zaplacení dřívějších již splatných faktur, uplatnila jedno ze svých práv, čl. 354 obch. zák., jí přiznaných proti kupiteli, jsoucím s placením v prodlení, a dovolání mylně doličuje, že žalobkyně vymáhá na žalovaném plnění předem, jež prý nebylo vymíněno. Ostatně nelze ani přehlédnouti zjištěnou okolnost, že žalující firma zboží na účet ze dne 21. října 1925 žalovanému zaslala, že však tento je odepřel přijati a balík jí vrátil, čímž dal zřetelně na jevo, že objednané zboží nechce přijmouti ani zaplatiti, a prvý soud správně doličil, že za těchto okolností nebylo by spravedlivě na žalobkyni žádati, by opětnými zásilkami zboží vydávala se v nebezpečí značných útrat dopravy.

Čís. 6998.

Porušení předpisu §u 405 c. ř. s. nespadá pod dovolací důvod čís. 3, nýbrž čís. 4 §u 503 c. ř. s. Předpis §u 405 c. ř. s. nepřekáží tomu, by soud nepřizpůsobil žalobní žádost zákonu (k žalobě podle §u 36 ex. ř. neuznal na nepřípustnost povolené exekuce, ač žalobní žádost zněla, by povolení exekuce bylo uznáno neplatným).

Exekuce vyklizením záležitosti v jediném úkonu (vyklizení). Usnesení obce, že nájemníkům v obecním domě má býti dána výpověď, vyklizení však že jest provéstí až po pravomoci zamýšleného prodeje domu, jest zřeknutím se vedení exekuce po onu dobu. Nebyl-li v době návrhu na povolení exekuce vyklizením ještě prodej domu právoplatný, jest exekuce vyklizením nepřípustnou.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1927, Rv I 192/27.)

Žalobce měl od žalované obce najatý byt. V sezení ze dne 22. ledna 1926 usneslo se zastupitelstvo žalované obce, že vypoví nájemníky ve svém domě, že však vyklizení budou teprve, až prodej domu bude právoplatně schválen. Ježto si žalovaná obec vymohla proti žalobci vyklizovací příkaz a vedla na jeho základě exekuci, ač prodej domu nebyl dosud právoplatně schválen, domáhal se žalobce výroku, že povolení exekuce uznává se neplatným. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal na nepřípustnost povolení exekuce. Důvody: Odvolací soud zjišťuje na základě opisu prohlásovacího usnesení ze dne 25. ledna 1926, že toto usnesení zní doslovně: »Městské zastupitelstvo se usneslo v sezení ze dne 27. ledna 1926 (správně 22. ledna 1926) prodati dům čp. 1108 »Bílý jelen« a dáti výpověď stranám bydlícím v »Bílém jelenu«, vyklizení však provésti teprve po právoplatném prodeji.« Dále zjišťuje odvolací soud na základě dopisu žalované ze dne 29. března 1926, že žalovaná dala výpověď žalobci s poukazem na usnesení městského zastupitelstva ze dne 22. ledna 1926, prohlášeného dne 25. ledna 1926. Z těchto zjištění vyplývá, že usnesení městského zastupitelstva ze dne 22. ledna 1926 bylo ohledně výpovědi a ohledně výkonu jednotné a že toto usnesení bylo sděleno žalobci v celku. Toto usnesení městského zastupitelstva obsahuje především výpověď a za druhé prohlášení, kdy výpověď má býti vykonána, když vypovídáný dobrovolně nevyklidí. Nelze rozlišovati mezi zahájením exekuce a vyklizením. Neboť exekuce vyklizením nemovitosti děje se odchýlně od exekuce zabavením, uschováním a prodejem movitých věcí a jiných exekucí jediným úkonem a nelze ji jedině z technických důvodů provésti najednou. Není pochyby, že usnesení obecního zastupitelstva ohledně výkonu vyklizení znamená vzdání se na dobu, dokud dům není prodán, a že toto vzdání se bylo žalobci sděleno současně s výpovědí. Nesporno jest, že dům »Bílý jelen« dosud prodán nebyl. Žalované městské obci není tudíž toho času možno, by vedla exekuci. Zda pozbude následkem vzdání se a následkem nemožnosti exekuce exekuční titul právního účinku (§ 575 c. ř. s.), nepřijde v úvahu. Prodej by byl možný ve lhůtě § 575 c. ř. s. Žalobu bylo zamítnouti pro vždy, ježto se jedná o určitou exekuci povolenou určitým usnesením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Neopodstatněnou jest výtku činěná s hlediska dovolacího důvodu čís. 3 §u 503 c. ř. s., že odvolací soud uznal na nepřípustnost povolení exekuce za neplatné. Jde tu o výtku překročení mezí rozsudku (§ 405 c. ř. s.). Odvolací soud, vycházející prý z mylného předpokladu, že bylo o to žalováno, neprávem se prý uchýlil od znění žalobního žádání a přiřkl více, pokud se týče něčeho jiného, než bylo žádáno. Výtka, že nebylo zachováno ustanovení §u 405 c. ř. s., nespadá však pod dovolací důvod čís. 3 §u 503 c. ř. s., s hlediska dovolacího důvodu čís. 4, kamž podle své povahy patří, není odůvodněna. Odvolací soud, uznáv, jak shora uvedeno a uchýliv se od znění žalobního žádání, nepřisoudil nic

více ani nic jiného, než nač zněla žaloba, nýbrž přizpůsobil toliko žalobní žádání zákonu (§ 36, 39 poslední odstavec ex. ř. sb. n. s. čís. 5135), a tomu ustanovení §u 405 c. ř. s. není na překážku. Po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) posoudil odvolací soud, vyhověv žalobě, věc správně. Žalovaná obec má za to, že svým usnesením ze dne 22. ledna 1926, že nájemníkům v obecním domě »u bílého jelena« má býti dána výpověď, že však vyklizení má se provésti až po pravomoci zamýšleného prodeje domu, nezřekla se toho, by exekuce byla zahájena, a že, i kdyby v usnesení tom bylo lze spatřovati zřeknutí se nároku na zahájení exekuce, žalobce nemůže se zřeknutí toho dovolávati, ježto prý usnesení to bylo jen vnitřní a nestalo se přímo proti žalobci. Než právem nepřistoupil odvolací soud na tento názor žalované obce. Jiný smysl a význam než zřeknutí se vedení exekuce po dobu, dokud dům »u bílého jelena« nebude prodán, usnesení obecního zastupitelstva ze dne 22. ledna 1926 přiřkládati nelze. Exekuce vyklizením záleží, jak správně uvedl odvolací soud, v jediném úkonu, ve vyklizení (§ 349 ex. ř.), a, bylo-li usneseno, že se nemá tento úkon provésti, znamenalo to a též jedině znamenati mohlo, že obec exekuce neprovede a ovšem ani nezahájí. Řečené usnesení nelze vykládati v ten rozum, že sice exekuce měla býti zahájena a pak že měla býti odložena. Bez některého z důvodů výčetmo v §u 42 ex. ř. uvedených, tedy na pouhé zakročení vymáhajícího věřitele nelze exekuci odložit. Vzdání se pokračování v exekuci znamenalo však totéž jako zrušení exekuci (§ 39 čís. 6 ex. ř.) a to, by exekuce byla zahájena, ihned na to však aby byla zrušena, usnesení obecního zastupitelstva ze dne 22. ledna 1926 zajisté nemínilo a ten smysl mu přiřkládati nelze. Ani v ten rozum nelze usnesení vykládati, že exekuce bude navržena (zahájena), ale výkon že se vyhradí na přihlášení. Nešloť o odsunutí vyklizení jen o nějaký den, na delší však dobu než 14 dnů po výpovědní lhůtě nelze odsunouti exekuci vyklizením podle §u 575 třetí odstavec c. ř. s. a podle ustálené judikatury (sb. n. s. čís. 1663 a 2551) ani s výhradou přihlášení se bez zániku exekučního titulu. Jedině možným a proto i správným jest výklad, který usnesení ze dne 22. ledna 1926 dal odvolací soud a, ježto podle toho žalovaná obec usnesením tím se zřekla toho, by exekuce vyklizením až do prodeje domu »u bílého jelena« byla zahájena a tato skutečnost v době návrhu na vyklizení ještě nenastala, byla exekuce nepřipustna a povolení její stalo se neprávem. Mylně má žalovaná obec za to, že se žalobce nemůže dotyčného jejího usnesení a obsaženého v něm zřeknutí se nároku na zahájení exekuce dovolávati, ježto zřeknutí ono nestalo se prý proti němu a bylo jen vnitřním jejím usnesením. Usnesení ze dne 22. ledna 1926 bylo, jak je prokázáno, veřejně vyhlášeno a, co se toho týče, že nebylo prý učiněno proti žalobci, uvedl případně odvolací soud, že v mimosoudní výpovědi žalobci bylo výslovně na dotyčné vyhlášené usnesení poukázáno. Za tohoto stavu věci nebylo lze žalobě, pokud se týče námitek v ní uplatňovaným proti povolení exekuce (§ 36 čís. 3 ex. ř.) upříti oprávnění, bylo jim proto právem vyhověno a dovolání do napadeného rozsudku — ve věci samé — nebylo lze přiznati úspěchu.